

64800: SZŐLLŐSI DÁLME, VITT LÁSZLÓÉ
64801: IDEJE: 1968-71.

TART.: NEMTASSZONT BÜCSÜZTATÓK

11 lap

FŐLÖKÖZMÉNY MUTATÓ: ALSÓK
COURGÓNAÖTTARTON
PORROGSEVENTKIRÁLT

SZAKMUTATÓ: XIX, A

XXVI.

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

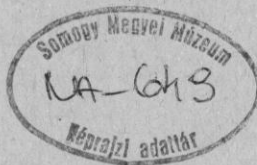
KISKUNHALASI GYÁRA

KELTARONÁS

ÁTVEZETVE AZ EGYSÉGES ITK. 1922-es TÉTELE ALÓL

RITTL-RÓNAI MÚZEUM HATÁROZÁR

1922

M E N Y A S S Z O N Y B U C S U Z T A T Ó K

Alsók, Csurgónagymarton és Porrogszent-
király községekből

1920 - 1939-ig.

Gyűjtők:

Szóllósi Pálné tanár és Vitt Lászlóné htb.

Eredeti példányokról szöveg és formahűen
feldolgozta: Papp Imréné tanár és Szóllósi
Pálné tanár, mint a csurgói honismereti
szakkör tagjai.

Csurgó, 1969-1971.

1922

Menyasszony búcsuztató Nagymartonból.

a vesszőknél kitartás

Halljunk szót uraim, legyünk csendességbe, mert búcsuztatásomnak most léssen kezdése, a szülői háztól búcsuzik e lányka, megindult szivétől nem szól most a szájja, elmondom én tehát mit elméje gondol, ilyenképpen látom bánatos arcáról, magas egek ura, világ teremtője, néz le xk menyországból az én jó szüleimre, én mint kicsi lány maradtam e házba, mikor édesapám bevonult a hadba még nem is ismertem máris elvesztettem magas egek ura elvette őt tőlem, a hazáér halt meg panaszunk hát nincsen, vigasztaljon meg hát minket a jó isten, adjon a jó isten e házba boldogságot, hol az apai szeretet mégis csak hiányzott, nyugtassa meg az ur haló poraiba, mert messze van tőlünk elhagyot sir halma:

Hát hozzád mit szóljak kedves édes anyám, ki voltál ekkoráig gondviselő dajkám, tudom hogy nagyon fáj anyai szivednek, midőn elválását látod gyermekeidnek, kit édes tejével tápláltál emlődnek, most át kell engedni titkos jövendőnek, mert ma változik meg életemnek napja, vagy holtig öröme vagy örökös bura, Kedves édes anyám engem úgy neveltél, mint gyenge virágot, ápoltál és védteél, jóra tanítottál a rossztól intettél, most pedig szárny nyamra engem eresztettél, még meg sem köszöntem még meg se hálaítam, kedves karjaidból már kiragadtatam, de nyujtsd ki karjaid még ölelésemre, kedves édes anyám szives kérésemre, nem számlálom azt, hogy amit velem tettél, csak azt említem, hogy magadat, bocsás el engemet kedves leányodat, ha megbántottalak krisztus sebeire, bocsás meg énnekem az ő szent szívére, isten fizese meg sok fáradságodat én mellett való megbántódásodat, míg élsz e világon adjon egészséget, halálod napjáig csendes békeséget, ha pedig majd eljutsz élted végére, jussál föl atyámhoz a boldog egekbe,

Testvéreitől !

Kedves testvéreim jöjjetek közelebb, ha rátok tekintek szivem majd megreped, egy anya szült minket egy volt a mi apánk egy közös hajléknak lakósaivalánk, együtt éltünk gyermek éveinket, egy ifjúsági kor koszoruzzon minket, azért jó testvérim legyen szivetekbe, egy ér amely értem lobban szeretetbe, ne szunják meg kérlek annak lobbanása, hogy jó testvérek voltunk egész világ lássa, búcsuzom tőletek jertek ide hozzám, én kocsi alá ülve férjemhez indulván bánat keserűség titeket ne érjen, éltetek fojása mindig boldog legyen, legyetek boldogok

ezt szívből kívánja a kedves testvéretek ki felétek tartja ölelő karjait mielőtt elmenne, ezt adja meg nektek az urnak kegyelme, legyen és maradjon az mindenkor veletek, az áldás békesség fedezze fejetek hogy ha pedig eljutok éltetek végére jussatok fel istenhez a boldog egekbe:

Kedves Öreganyám mielőtt indulok, egy könnyező szemekkel tehozzád is szólok, bánat keserűség tégedet se érjen, életed fojása mindig boldog legyen, légy, tehát boldog ezt szívből kívánja a kedves unokád aki feléd tárja ölelő karjait mielőtt elmenne, ezt kívánja reád az isten kegyelme, legyen és maradjon ez mindenkor veled, az áldás békesség fedezze fejedet,

Kedves bátyám, ángyom sógorim, néném, ti-hozzátok fordítom bucsuzó beszédim, az isten áldását kérem fejetekre oly bőven mint a harmat száll a földre, holtotok napjáig áldottak legyetek végre az egekbe fölemeltessetek:

Jó leány társaim kik eddig voltatok, könnyező szemekkel körülöttem álltok szép koszorútokból ime most elválok az istentől rátok minden jót kívánok, áldjon meg az isten titeket jó párral, meg ne szomorítson keserű pohárral, ugyan ékes szüzek, ti-nyilt virágszálak mi az oka, hogy ily bánatosak vagytok, elmulik a farsang, eljő a kikelet nem lesztek asszonyok tán azt szégyelitek, sohse busuljatok majd a jövő télen nő a számatokra legény elég bőven, férjhez mentek ti is csak szóm fogadjátok, magatokat sokat ne uraltassátok a kérő asszonyt sokat ne fárasztatok mihelyt elsőben megy néki azt mondjátok, köszönöm én néném ezen sziveségét, én hát férjhez megyek a kend legényéhez Azért hát lányok rajtam is kapjátok, mert én nagymartonba háres gyerek vagyok, majd egy horti bakát néktek is komondirozok, akinek kezétől kékula hátatok, ugye ékes szüzek menyit sok jót gondolok én rátok, az istentőm énrám áldást kívánjatok, nincs már egyéb hátra kérjétek az istent, áldja meg azt az isten, ki elgondolt ilyent, áldja meg az isten, aki elgondolta és áldja meg azt is, aki most elmondta, befejezem tehát bucsuztatásomat áldja meg az isten a halgatóimat, áldja meg az isten menyasszonyunkat, mind igaz legyen mit mondtam a lányoknak: De most már elmegyünk, Isten hát hozzátok, de egy pohár bort is innám ha hoznátok az itt maradóknak kívánok jókevet nekünk utasoknak boldog megérkezést:

Fehér madár az víz mellett édes anyám isten veled tudom nagyon fáj a szíved de azért csak isten veled ti meg fáraónak füstös ivadéki az induló nótát huzzátok el néki:

Vége.

készült az urnak 1930 ik esztendejében

Csurgó, nagymartonba

írta T J

/Megjegyzés: az eredeti szövegről pontosan másoltam 1969.november 21-én Csurgón Pap Imréné tanár. Az eredeti szöveget Witt Lászlóné találta Csurgónagymartonban, melyet a tulajdonos kérésére visszajuttattunk./

Tisztelettel kérek figyelmet Uraim,
 Halgasság meg ezen bucsuzó szavaim
 Bucsuzó szavamat eképen intézem
 Az Isten áldását én mindnyájukra kérem.
 Mindnyájatokra kik ide jöttetek
 Az isten kegyelme maradjon veletek.
 Bucsuzik a menyasszony egy kis csendet kérek,
 Egy pár szót inditok mig végére érek.
 Mert illő, hogy mikor új utra indulok
 Isten ember előtt hivel beszámoljunk.
 A bucsuzásomnak most lesz a kezdése
 Legyünk csendességbe mig lesz a végzése.
 Mielőtt elvinnénk e ház virágszálát
 Elmondanám én most az ő bucsuzását.
 Tudom kik itt vagytok mind aszt várjátok
 Hogy a menyasszonyunk mi áldást mond rátok
 De a menyasszonyunk könyező szemével
 Bucsuzó szavait már nem mondhatja el
 Felkért tehát engem ebben az órában,
 Hogy bucsuzó szavait mondjam el sorjában.

Szál bucsuzó szavam hullanak könnyeim
 Mert tölletek vállok kedves jó szüleim
 Jóságos Ur Isten világ teremője
 Tekincs le ezen kedves jó szülőkre.
 Harmat ként áldásod hullasd a fejükre
 Hogy eddig általuk szépen föl neveltél
 Most pedig számomra új utat jelöltél
 A házas életben engem segítettél
 Buzgó szívvél kérem atyai felséged
 Hogy lelkeim üdvére add e páros éltet.

- * Most hozzád fordulok kedves édesapám
 Nézd könnyeimtől mint beborult orcám
 Mielőtt apám házából kitérek
 Bus szívemmel bocsánatot kérek
 Bocsánatot kérek, mert megbántottalak
 Jóságodért sokszor megszorítottalak
 Kedves édes apám feledd el ezeket
 Az Isten áldjon meg ezekér tégedet
 Sok bő áldásiban részesítse éltedet
 Még e földön élsz adjon szép időket
 Holtod után vigye fel lelkedet
 Az örökéletbe adjon menybe helyet.

*al jelölt változatok élő vagy halott apától való bucsuzásra
 /a feldolgozó megjegyzése/

Most tehozzád szólnék ha élnél jó apám
Itt hagytál engemet lelked a menybe szált
Most te onan nézed s gondot viselsz reám.
Itthagytál engemet mind gyenge virágot
Itt hagytad bánatban egyetlen leányod
Fáj a szívem nagyon/hogy/most hogy utra kelek
Hogy nem sirhatok most apai kebleden.
Nincs szerető apám többé nem is lesz,
Akit szoríthatnék dobogó keblemhez...
Itt hagytál elmentél csak emléked tér vissza
Hulló könnyeim a sírhalmod issza.
Isten veled apám, csak még egyszer csendbe
Ülök össze az sírkereszteddal
Meg nyukszik a lelke könnyhullásom elál
Gondot visel reám az égből
A jó Isten és az Édes Apám...

Tehozzád mit szóljak kedves Édes anyám
Ki voltál e korig fölnevelő dajkám.
Kedves jó anyám, tudom, hogy szerettél
Mint gyenge virágot ápoltál neveltél.
Jóra tanítottál a rosztól intettél
Most pedig engemet szárnyamra eresztél.
Tudom hogy nagyon fáj anyai szivednek
Midőn elválását látod gyermekednek.
Hisz még a madár is siratja a fiát
Hát egy édesanya az egyetlen /egyik/ lányát
Ó édes jó anyám ne epezd magadat
Hogy elvisznek engem egyetlen /v.egyik/ lányodat
Kedves édes anyám mielőtt indulok
Könnyező szemekkel kebledre borulok.
Sose siránkozzál, töröld le könnyedet
Az isten éltesse sokáig tégedet...
Boldog légy jó anyám egész életedbe
Hogy örömed teljen mai esküvőmben.
Csak azért az egyért, könnyörgök tenéked
Tartsd meg irányunkba mindig szereteted.
Légy szerető anyám ha nem is leszek veled
Áldja meg az Isten minden lépésedet.
Bocsánatért esdek drága édesanyám,
Ha megbántottalak életemnek folytán
Az Istenre kérlek bocsásd meg vétkeimet,
Hogy el ne veszítsem én gyenge lelkeimet.
Amíg pedig élted a világon éled
Az Isten kegyelme legyen mindig véled.
És ha egykor be borul életed hajnala
És magához szólít az urnak angyala.
Nyugodjék meg tested a földnek ülésbe
Lelked örvendezzen oda fent az égbe...

Most pedig tehozzád intézem szavamot,
Jó öreg nagyapám, bucsuzásomat.
Köszönöm tenéked a jó szívességet
Amelyet tettél te idáig énvelem.
Azért hát kívánom szívemnek mélyéből
az Isten tégedet sokáig éltesse.
Tudom, hogy tégedet meg is bántottalak,
Öreg napjaidban szomorítottalak
Ha pedig itt egykor bevégezed élted
Odafent az égbe legyen job élted..

Kedves testvéreim tihozátok szólok.
Mielőtt tőletek is ezuttal elváltak.
Az Isten áldását kérem menyből rátok
Mint harmatosepp hulljanak tirátok
Áldjon meg az ég ura ezután is mindenkoron
Áldásaival kísérfen minden lépten nyomon.

Hozzád is intézem egy néhány szavamat,
Kedves nagybátyám a bucsuzásomat.
Kivánom, hogy lássál a jó utnak elébe,
És legyél szüleim biztató reménye.
Bánat keserűség tégedet ne érjen
Az egész életed mindig boldog lényen.
És ha majd te is házasságra lépel
Az Isten jó párat rendeljen tenéked.
Kedves bátyáim, szeretett ángyaim,
Keresztapáim és keresztanyáim,
Jó komáim és jó komaasszonyaim,
Tisztelt sógoraim és kedves jó nénéim
Tőletek is válék most a bucsuzásim,
Az Isten áldja meg minden lépésteget,
Gyermekeitekben ti is ily örömet leljetek.

Most hozzátok intézem egynéhány szavamat
Alsó, felső szomszédaim a bucsuzásomat.
Bocsássatok el ti is békében utamra,
Hogy boldogan élhessek az új othonomba,
Kivánom rátok is az Isten szent áldását,
Hogy a jó Isten nek mondhattatok hálát.

Jó leány pajtásaim kik eddig voltatok,
Könyező szemekkel körülöttem áltok.
Szép koszorutokból ime most kivállok
Az Istentől néktek is minden jót kívánok.
Áldjon meg az Isten titeket is jó párral.
Meg ne szomorítson keserű pohárral.
Férjetekekkel együtt soha el ne hagyjon
Végre az egekbe magához fogadjon

Kedves szülői ház, kis családi fészek
Legyen rajtad áldás, kerüljenek vészek.
A családnak te adtál békés nyughelyet,
Hogy el ne vessitsem, áldom Istenemet.
Az Isten félelme a szeretet és béke,
Legyen e hajléknak amíg csak áll éke.

Én most már végezem az én beszédemet
Felkérem még egyszer az én szüleimet
Mielőtt meg lenne innét távozásom
Jer közelebb édes anyám add reám áldásod.
Ne ereszd ennélkül siró gyermekedet
Az Isten áldjon meg jó anyám tégedet...

Szép az idő és még van levél a fákon
Találunk mi rózsát a mi rózsafánkon
Aki hát ilyenkor rózsát akar szedni
Annak a hű kebelét készen kell tartani.
A mi vőlegényünk is megtette a próbát
Hogy ilyen szép napon keresett egy rózsát.
Ez a rózsza ime itt áll valójába
Eljön most mivelünk az új otthonába
Mint közönségesen akik ide jöttek.
Férjhezmenésben így megkíszteltettek,
Mint kicsinyre nagyra adjon Isten áldást
A holnapi napra boldog felvirradást.....

A mi lovunk körmön áll
Menyasszonyunk úgy fel már
Te meg cigány fogd meg a szárazfát.
És kezd elsz induló nótát !.....

Írta

Skobrics Mihály
Porrogszentkirály.

Megjegyzés: Az eredeti szöveget ismeretlen személy géppel átírta.
A géppel írt szövegben több helyen tintával javítás található, majd
egész versszakok átragasztva kézzel írott, a bucsuzó menyasszony
családjának megfelelő szövegrészekkel. Az így beírt szövegrészeket
is bemásoltam a versszakok közé.
A kiejtések, a szó külön vagy összeírásokat még a helyesírási
hibákat és az írásjeleket is a gépellt szövegnek megfelelően másol-
tam 1969. november 24-én Csurgón: Pap Imréné tanár.
A szöveget Vitt Lászlóné csurgói honismereti szakkör tagja Csurgó-
nagymartonból kapta.

Kedves also fölso J6szivü Szomszédok,
és kik jelen vagyok rokonom Barátám.
Az Isten Áldjon meg bennetek fejenként
Hogy ne érezetek a földön fájdalmat kint.

Az it maradotoknak kívánok Jó kedvet,
nekünk utasoknak boldog megérkezéseket.

No most hangászok
Tihozátok szolok egy
gyönyörű nótát azonal
huzatok Mert ha reketyen
szól a hegedütök az ördög azonal
Huza le bőrötök.

1920. /Ja 26

Radák

= - - - - -

Megjegyzés: Az eredeti szöveget Biró József, a vőlegény írta menyasszonya Füstös Erzsébet bucsuztatásához /A menyasszony bucsuztatókat mindig a vőlegény, vagy valamelyik rokona írta./ Biró József és Füstös Erzsébet 1920.február 5-én kötöttek házasságot Csurgónagymartonban. Az esküvő után a lakodalmat Alsókban, a vőlegény házában tartották.

Radák neve volt az első vőfény, aki a bucsuztatót elmondta, ezért szerepel az eredeti példányon a neve.

Az eredeti szövegről pontosan másoltam /helyesírási hibákkal együtt/ 1970-ben: Szőlősi Pálné.

Megjegyzés kiegészítése: A menyasszony bucsuztatót Szőlősi Pálné tanár 1970-ben mint a csurgói Honismereti Szakkör tagja gyűjtötte.

/Szakkörvezető/

M e n y a s s z o n y i   b u c s u z t a t ó .

" Menyaszonyi búcsuztató "

I.

Tisztelt vendégsereg egy kis csendet kérek
Mig a búcsu szavaimal véget érek.
Ami menyaszonnyunk könnyes szemével,
A búcsu szavait nem mondhatja el
Felkért tehát engem ebben az órában,
Hogy búcsu szavait mondjam el sorjában

II.

Kedves édes atyám most tehozád szólok
Hozád búcsuzásra szót alig találok,
Ha megbántotalak életednek fojtán,
Nézd hogy könnyeimtől mind borul el orcám,
Kedves édes atyám bocsásd meg vétkeimet,
Az Isten áldjon meg ezekért tégedet,
Sok jó egészséggel jöjön el a vénség.
Ne legyen, közötte bánat keserűség,
És mig életedet e világon éled,
Az urnak kegyelme legyen mindig véled.

III.

Most hozád fordulok kedves édes anyám,
Ki ekorig voltál gondviselő dajkám,
Isten fizese meg sok fáradozásodat,
És meletem töltöt sok dajkaságodat,
Tudom hogy nagyon fáj anyai szivednek,
Midőn elválását látod gyermekednek,
Hisz a madár is siratja a fiját,
Hát egy édesanya szeretet leányát,
Kedves édes anyám ne légy oly bánatos,
Töröld le könnyedet ne zokogj oly nagyon,
Jóra tanítottál rosztól intetél,
Mind gyenge virágot ápoltál neveltél,
Mielőtt anyai karodból eltérel,
térdedre hulva tőled bocsánatot kérek,
Bocsánatot kérek ha megbántotalak,
Jóságodásrt sokszor szomorítottalak,
Ha pedig megfutod életed pájáját,
Nyerdél az egekbe csilagos koronát.

IV.

Kedves kis testvérem tehozád fordulok,
Búcsuzó szavaimal tehozád is szólok,
Jó testvérem voltál szívemből mondom,
Áldjon meg az Isten most és mindenkoron,
A jó Isten áldását kérem tereád,
Hogy elayerhesd az élet koronáját.

V.

Kedves nagy apám, kedves nagy szüleim,
Ti voltatok a jó akaróim,
Hűséggel szeretetek vigyáztatok reám,
Most is áldástokat kérem most én reám,
Az Isten áldását kérem fejeteekre,
Oj bőven mint harmat szál a rétekre,
Végtére vegye fel lelketek a menybe,
Ürvendjetez otaŋ örök dicsőségbe.

VI.

Kedves sógorom te is voltál az én jó akaróm,
Szeretettel gondolok terád mindenkor,
Áldjon meg az Isten szivemből kívánom,

VII.

Kedves néném te ezt nem érheted.
Mert az ur elszólitott közüllünk tégedet,
Tudom hogy ha élnél ezen a világon,
Megosztanád velem az én boldogságom,
Sógoraim, néném, rokonim
Szomszédok, barátok néktek minden jót kívánok.

VIII.

Kedves leány pajtásim kik itt körülöttem áltok,
Szép koszorutokból ime most megválóok.
Az én szivem int nem felejt
Fogadjátok e szót Isten veletek.

- N.

Fogd meg cigán a száraz fát
Huzd el az induló nótát.

Biró Ferenc
Alsok
1939.

Megjegyzés: Az eredeti menyasszonyi bucsuztatót Biró Ferenc írta
1939-ben Alsokban menyasszonya Pókos Katalin bucsuztatására. A
szöveget természetesen nem ő olvasta fel, hanem az első vőfény.
/Ebben az időben a menyasszonyi bucsuztatókat általában már ritkáb-
ban a vőlegény, inkább az első vőfény szokta írni/.
Az eredeti szövegről pontosan másolta /helyesírási hibákkal együtt/
1970-ben Szőlősi Pálné.

Megjegyzés kiegészítése: A menyasszony bucsuztatót Szőlősi Pálné
tanár 1970-ben mint a csurgói Honismereti Szakkör tagja gyűjtötte.

/Szakkörvezető/